

18 Οκτωβρίου, 1995

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΩΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΡΙΑ ΤΗΣ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΠΟΒΙΩΣΑΝΤΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ,

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 529/94)

Επίταξη — Διάταγμα επίταξης — Αιτιολογία — Εξειδίκευση του σκοπού δημοσίας ωφέλειας — Όροι αιτιολόγησης και εξειδίκευσης πληρώθηκαν στο κριθέν διάταγμα επίταξης ακίνητης ιδιοκτησίας.

5

Επίταξη — Διάταγμα επίταξης — Αποτελεί αυτοτελή διοικητική πράξη παρόλο που συναρτάται προς επίτευξη σκοπού δημοσίας ωφέλειας για τον οποίο και εκδίδεται διάταγμα απαλλοτριώσεως — Η άνευ ετέρου σύνδεση των δύο διαταγμάτων είναι αυθαίρετη — Περιστάσεις στην κριθείσα περίπτωση επίταξης και καθυστερημένης απαλλοτριώσεως ακίνητης ιδιοκτησίας.

10

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Αναθεωρητικός έλεγχος — Περιορίζεται σε όσα αναφέρονται στο χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης — Επίταξη — Ολοκλήρωση του έργου που εξυπηρετούσε πριν την συμπλήρωση της σχετικής μελέτης — Δεν επηρεάζει το κύρος της επίταξης — Νομολογιακά πορίσματα και οι περιστάσεις στην κριθείσα περίπτωση.

15

[Πέραν των ανωτέρω τίτλων η απόφαση του Δικαστηρίου διαβάζεται ως σύνολο.]

20

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Παπαχριστοδούλου ν. Δημοκρατίας (1994) 4 Α.Α.Δ. 883,

5 *Σπύρου ν. Δημοτικού Συμβουλίου Κάτω Πολεμιδιών κ.ά. (1994) 4 Α.Α.Δ. 2310,*

Κισσοπόδα ν. Δημοκρατίας κ.ά. (Αρ. 1) (1994) 4 Α.Α.Δ. 836,

10 *Aspri v. Republic, 4 R.S.C.C. 57,*

Demetriou and Others v. Republic (1986) 3 C.L.R. 664.

Προσφυγή.

15

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 31/3/1994 με την οποία διατάχθηκε επίταξη ακίνητης ιδιοκτησίας ως αναγκαίας για σκοπούς δημόσιας ωφέλειας, της οποίας 20 περιορισίας διαχειρίστρια είναι η αιτήτρια.

A. Σ. Αγγελίδης, για την Αιτήτρια.

25 *Γ. Παπαϊωάννου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.*

Cur. adv. vult.

30 **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.:** Στις 31/3/1994 δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας διάταγμα επίταξης ακίνητης ιδιοκτησίας ως αναγκαίας για σκοπούς δημόσιας ωφέλειας. Το διάταγμα κάλυπτε μέρος μεγάλου αριθμού κτημάτων συνολικής έκτασης 2 εκταρίων, 1 δεκαρίου και 530 τ.μ. Ταυτόχρονα δημοσιεύθηκε Γνωστοποίηση Απαλλοτριώσης της ίδιας ιδιοκτησίας.

35 Αντέδρασαν οι κληρονόμοι του ιδιοκτήτη του τεμαχίου αρ. 252, Φ/Σχ. 53/9 στην Πάχνα, συνολικής έκτασης 1561 τ.μ. Με την ένστασή τους πρότειναν αλλαγή που θα μείωνε το βαθμό επηρεασμού του κτήματός τους. Η ένσταση και τα έγγραφα που αναφέρονται σε αυτήν σχετίζονται με τη Γνωστοποίηση και δεν θα 40 μας απασχολήσουν. Αντικείμενο της προσφυγής είναι το ίδιο το διάταγμα επίταξης. Η αιτήτρια, ως διαχειρίστρια της περιορισίας του αποβιώσαντος ιδιοκτήτη του τεμαχίου, αμφισβητεί το κύρος του για λόγους γενικούς που άπτονται της διοικητικής ενέργειας στο σύνολό της. Προτάθηκε σειρά λόγων ακυρότητας

που εγκαταλείφθηκαν κατά τις διευκρινίσεις. Μένουν οι ισχυρισμοί πως το διάταγμα είναι ανατιολόγητο, πως εκδόθηκε χωρίς να προηγηθεί η απαραίτητη μελέτη και συναφώς πως επίσης καθίσταται άκυρο επειδή το έργο υλοποιήθηκε πριν συμπληρωθεί η μελέτη.

5

Μελέτησα το φάκελο και τα επιχειρήματα που αναπτύχθηκαν. Κατέληξα πως οι ισχυρισμοί της αιτήτριας είναι αβάσιμοι για τους πιο κάτω λόγους:

10

(1) Η απαιτούμενη από το άρθρο 23.8 του Συντάγματος εξειδίκευση και αιτιολογία, περιέχεται στο ίδιο το διάταγμα επίταξης. Αναφέρεται σε αυτό πως ο σκοπός δημόσιας ωφέλειας, για τον οποίο κρίθηκε αναγκαία η επίταξη, είναι η δημιουργία και ανάπτυξη των δημοσίων οδών στη Δημοκρατία, που καλύπτεται από το άρθρο 3(2)(i) του περί Επιτάξεως Νόμου του 1962 (Ν. 21/62 όπως τροποποιήθηκε) και, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της αιτήτριας, εξειδικεύεται και αιτιολογείται πως η επίταξη επιβάλλεται "για την κατασκευή, βελτίωση, ευθυγράμμιση και ασφατόστρωση του παρακαμπτήριου δρόμου Πάχνας". (βλ. **Λάζαρος Παπαχριστοδούλου ν. Δημοκρατίας** (1994) 4 Α.Α.Δ. 883.) Η άποψη της αιτήτριας πως θα έπρεπε να είναι αιτιολογημένη με συγκεκριμένα στοιχεία η κρίση της διοίκησης ως προς τη "συνδρομή της ανάγκης και ωφέλειας" και την "ύπαρξη αντίστοιχα συγκεκριμένης ανάγκης", παραγνωρίζει τη φύση του έργου. Οι καθ' ων η αίτηση παραπέμπουν στην κυβερνητική πολιτική για αποφυγή διέλευσης της τροχαίας κίνησης μέσα από τις κοινότητες, όπως αβίαστα εξάγεται από το ίδιο το γεγονός ότι ο δρόμος θα ήταν παρακαμπτήριος του χωριού.

15

20

25

30

(2) Δεν είναι ορθή η εισήγηση της αιτήτριας πως από το ερμηνεύθω 68 προκύπτει πως ετοιμάστηκε μόνο προκαταρκτικό σχέδιο. Το ερμηνεύθω 68, που είναι επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών προς το Γενικό Εισαγγελέα μετά την καταχώριση της προσφυγής, αναφέρεται στους φακέλους και στο αρχικό προκαταρκτικό σχέδιο "το οποίο είχε σταλεί στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για ετοιμασία των σχεδίων για την επίταξη και απαλλοτρίωση της επηρεαζόμενης γης". Υπάρχει στο φάκελο και αυτό το αρχικό σχέδιο αλλά και τα τελικά, ως προς την επίταξη, όπως πράγματι αυτά ετοιμάστηκαν από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

35

40

Το ίδιο αστήριχτος είναι και ο συλλογισμός της αιτήτριας πως το ελλειπές ή το ανύπαρξο της απαραίτητης μελέτης που

θα προσδιόριζε με ακρίβεια την ανάγκη, συνάγεται από το γεγονός της μη έκδοσης διατάγματος απαλλοτρίωσης πριν την εκπνοή της κατά το νόμο ισχύος της Γνωστοποίησης Απαλλοτρίωσης· με αποτέλεσμα την έκδοση και δημοσίευση νέας Γνωστοποίησης. Δεν μπορώ να συμφωνήσω με αυτό το συσχετισμό. Το διάταγμα επίταξης, όσο και αν συναρτάται προς επίτευξη σκοπού δημόσιας ωφέλειας ο οποίος προβλέπεται να σφραγισθεί ως μόνιμη ρύθμιση με διάταγμα απαλλοτρίωσης, αποτελεί αυτοτελή διοικητική πράξη. (Βλ. *Μενέλαος Αντώνη Σπύρου ν. Δημοτικού Συμβουλίου Κάτω Πολεμιδιών και Άλλων* (1994) 4 Α.Α.Δ. 2310.) Οι διοικητικοί χειρισμοί αναφορικά με το ανεξάρτητο, ως θέμα νομικής ταξινόμησης, ζήτημα της δημοσίευσης διατάγματος απαλλοτρίωσης, αφορούν σε αυτό το ζήτημα και είναι αυθαίρετη η, χωρίς άλλα, απόδοση της μη δημοσίευσης του πριν την εκπνοή της αρχικής Γνωστοποίησης σε έλλειψη μελέτης εξ αρχής. Όταν μάλιστα ο φάκελος αποκαλύπτει, όπως έχω σημειώσει, ότι προηγήθηκε η αναγκαία μελέτη.

(3) Ο παρακαμπτήριος δρόμος έχει ήδη κατασκευασθεί κατ' εφαρμογή των σχεδίων και της μελέτης που οδήγησαν στην επίταξη. Λέγει η αιτήτρια πως η υλοποίηση του τελικού σκοπού της απαλλοτρίωσης, πριν ολοκληρωθεί η μελέτη, συνιστά λόγο ακυρότητας του διατάγματος επίταξης. Στην υπόθεση *Θεοπίστη Σ. Κισσόποδα ν. Δημοκρατίας και Άλλων* (1994) 4 Α.Α.Δ. 836, έκρινα άσχετο με το ζήτημα του κύρους του διατάγματος απαλλοτρίωσης τον ισχυρισμό πως δεν πληρώθηκε η υπολογισθείσα αποζημίωση μέσα στην προθεσμία που τάσσει ο Νόμος. Η απόφαση εκείνη άπτεται και του ζητήματος που εγείρεται εδώ αφού είχε αιτιολογηθεί με αναφορά στη βασική αρχή πως ο αναθεωρητικός έλεγχος πρέπει να περιορίζεται σε όσα αναφέρονται στο χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης. Εν προκειμένω, δεν έχει εξηγηθεί και δεν μπορώ να δω γιατί η υποτιθέμενη εκ των υστέρων υπέρβαση της εξουσίας που πηγάζει από το διάταγμα επίταξης επιδρά στο κύρος της απόφασης για την έκδοσή του. Ούτως ή άλλως, είναι νομολογημένο πως κάθε άλλο παρά αποκλείεται εκτέλεση του συνόλου έργου δυνάμει του διατάγματος επίταξης. Στην υπόθεση *Evrydiki Aspri v. The Republic*, 4 R.S.C.C. 57, (βλ. επίσης *Demetriou & Others v. The Republic* (1986) 3 C.L.R. 664) εξηγήθηκε πως αυτή η διοικητική δράση, που δεν επιφέρει αλλοίωση στο ιδιοκτησιακό καθεστώς, δεν είναι ασυμβίβαστη προς το δικαίωμα υποβολής ένστασης στη Γνωστοποίηση Απαλλοτρίωσης η οποία καθηκόντως εξετάζεται και ενδεχομένως εγκρίνεται, ανεξάρτητα από την ήδη υλοποίηση του έργου. Παρατηρήθηκε μάλιστα πως ίσως δεν θα ήταν καν

νόμιμη η έκδοση διατάγματος επίταξης ταυτόχρονα με Γνωστοποίηση Απαλλοτρίωσης αναφορικά με την ίδια ιδιοκτησία αν δεν είναι αναγκαίο να αρχίσει αμέσως η υλοποίηση του κοινού τους σκοπού δημόσιας ωφέλειας.

5

Για τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται με έξοδα. Η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται. Τα έξοδα να υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή για να εγκριθούν από το Δικαστήριο.

*Η προσφυγή απορρίπτεται με
έξοδα.*